

Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка
**ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ КОЛАЖУ НА РІЗНИХ ЕТАПАХ НАВЧАННЯ
ІНОЗЕМНОЇ МОВИ**

Останніми роками все частіше постає питання про застосування нових інформаційних технологій у навчанні іноземної мови. Це не тільки нові технічні засоби, але й нові форми і методи викладання, новий підхід до процесу навчання. Тому викладачі іноземної мови знаходяться у постійному пошуку таких методів навчання, які б зацікавили та вмотивували студентів у вивченні іноземної мови, полегшили б процес оволодіння іноземною мовою.

До таких цікавих нетрадиційних форм роботи методики викладання іноземної мови, які стимулюють пізнавальну активність студентів, ми відносимо колаж. Колаж – це навчальний процес, усвідомлена побудова соціального значення будь-якого поняття за допомогою різної актуальної інформації, яку отримує студент під час некерованого засвоєння мови. Сателітна інформація колажа знайомить студентів з різноманітними якостями ядра та є своєрідною змістовою опорою для розуміння його значення загалом. Цей методичний прийом є своєрідним планом засвоєння ключової реалії, стимулом для подальшої мовленнєвої діяльності у схематично заданій логічній послідовності. Вищезазначені переваги стали вирішальними під час вибору колажу як методу, який ми використовуємо у навчанні німецької мови як другої іноземної мови.

Німецький методист Б.-Д. Мюллер пропонує оригінальну класифікацію видів колажу:

- 1) колаж типу А – проста сонячна система (Einfaches Sonnensystem), у центрі якого знаходиться ключове поняття / ядро і від нього розходяться промені сателітної інформації;
- 2) колаж типу В – сліпа пляма (Blinde Flecke), де в колажі є незайняті місця-плями, які учні повинні доповнити самостійно;
- 3) колаж типу С – сліпе ядро (Blinder Kern) відповідає типу А, тільки учні визначають ядерне поняття після знайомства з усім фоном колажа;
- 4) колаж типу D – спалах (Blitzlicht) будується на основі тексту, з якого учням пропонується вибрати актуальну інформацію, пов'язану з ядерним поняттям;
- 5) колаж типу Е – змінне ядро (Wechselkern) спрямоване на маніпуляцію сателітної інформації в залежності від того, яке поняття є ключовим.

На початковому етапі вивчення лексичної теми ми пропонуємо використовувати колажі типу С та В, який ознайомлює студентів з темою загалом та орієнтує їх на ключові моменти. Крім того, студенти можуть доповнити незайняті місця власними асоціаціями, що допоможе викладачу скорегувати та зробити навчальний матеріал більш цікавим та сучасним. На наступних етапах роботи, на нашу думку, доречно застосовувати колаж типу D, який може бути опорою для переказу тексту або побудови монологічного висловлювання у межах лексичної теми, що вивчається. На останньому етапі роботи, на наше переконання, доцільно використати колаж типу А, який містить тільки ключове ядро. Студенти повинні самостійно наповнити зміст колажу інформацією за допомогою отриманих знань з використанням вивченого лексичного та граматичного матеріалу. Студенти не просто доповнюють колаж, але й пояснюють сателітну інформацію, наводячи приклади. Робота над цим різновидом колажу мобілізує мовну та мовленнєву компетенцію студентів, стимулює їхню творчу та пізнавальну активність, а також змушує звернутись до власного життєвого досвіду. Під час створення асоціограми цього типу колажу викладач може контролювати або скоординувати думки учнів у потрібне йому русло, ставлячи запитання або навіть пропонуючи власні асоціації. Цей тип колажу являє собою своєрідний засіб контролю.

Таким чином, використання методу колажу саме в такій послідовності сприяє більш ефективному засвоєнню теми, сприяє активізації навчального процесу, підвищує мотивацію та стимулює творчу активність студентів.